

KIÁLLÍTÁSOKRÓL RÖVIDEN

Amit a tollforgató embernek kötelem megjelenése, a zenésznek és színésznek a nyilvános szereplés jelent, azt jelenti a képzőművész számára az önálló kiállítás, mely nemcsak rangot ad, megbecsülést szerez, hanem a közönnyel és a szakmabeliekkel való közvetlen érintkezés révén, mint pontos

szeizmográf megjelöli: hol tart a művész, merre, milyen irányban kell továbblépnie. A képzőművészeti kiállításokban az utóbbi időben oly gazdag Salgótarján, évente több alkalmat is biztosít a művészeknek ilyen jellegű számvetésre.

PATAKI JÓZSEF KIÁLLÍTÁSA SALGÓTARJÁBAN

Az idei őszi tárlatok sorát Pataki József festőművész kiállítása nyitotta meg. Nem bemutatkozás, nem pályakezdés, hanem kiforrott, tisztacsengésű művészet, egy jelentős oeuvre kibontakozásának voltunk tanúi ezen a kiállításon.

„Művészi törekvéseim egybeesnek emberi törekvéseimmel. Szemlélni a világot és egyszerűen, tömören kifejezni annak igazságait” — vallja ars poetica-jaként a művész.

Pataki szűkebb művésze szűkebb hazánk, a váltakozó karakterű, ezerarcú palócföld világából és a szülőváros, Salgótarján nyújtotta élményekből táplálkozik elsősorban. Művei hitelteljes képet nyújtanak napjainkról, életünkről, környezetünkről, közérdekű mondanivalót hordoznak. A sötét tónusú olajkép a kedvenc területe. A figurális kompozíciók (Köszörüs, Vasalónő) mellett képei zömét a csendéletek (Halas, Rákos és Szőlős csendélet) és tájképek (Építkezés, Sárga kapu, Víz-

parti fák, Vörösfalu ház) alkotják. Az előbbiekre a dekorativitás, az utóbbiakra az érzelmegzaltság a jellemző. Művésze az utóbbi időszakban nemcsak tematikailag gazdagodott, és tartalmilag mélyült el, hanem műfajilag is differenciálódott. Finom ívű filc és tusrajzai (Ülő nő, Tűzhelygár), színgazdag pasztelljei és akvarelljei (Üldögélők, Terv), linó- és fametszetei (Kompozíció, Konfliktus Tokajban) tanúskodnak erről. Érdekes, és hangulatilag uralkodó színfoltja volt a kiállításnak a legfrissebb, nagyméretű sgraffittó és gobelin terveket (Anyá gyermekekkel, Nyár, Pásztor) sorozatban tartalmazó falfelület.

Pataki József képeire a költészettel gazdagodó realista megjelenítés, a közérthetőség és a modern művészetfelfogás ötvöződése, a művészség a jellemző. Művészetének nagy erénye, hogy egyértelmű kapcsolatba tud kerülni a műélvezők széles tömegeivel, mert idegen tőle a spekulatív szerkesztés.

az elvont jelölések rendszere. Mesterségbeli tudásáról a kritika és a szakmabeliek is elismerőleg nyilatkoztak, a televízió jóvoltából pedig sok ezren ismerték meg nevét, néhány alkotását. Helyi népszerűségét mintegy igazolja,

hogy a nyitvatartás három hete alatt több mint háromezren tekintették meg tárlatát. Jelentős mérföldkő volt tehát Pataki József pályáján önálló kiállítása, s remélhetőleg ösztönzés, hogy az elkezdett úton haladjon tovább.

Csongrády Béla

RADICS ISTVÁN KIÁLLÍTÁSA SALGÓTARJÁBAN

Szeptember 23-án nyílt meg Radics István színvonalasan rendezett kiállítása a salgótarjáni Képcsarnok műszi berendezésű interieurjében.

Radics István festőművész nem első ízben állt ki, de önálló kiállítóként igen. Festő és grafikus egyszemélyben. Nógrádi születésű és művészi munkássága is szervesen a nógrádi talajhoz kötődik.

Bár tevékeny élete során állandóan befogadja a társadalmi és természeti jelenségeket hazai és külföldi vonatkozásban egyaránt, elsősorban a nógrádi táj és ember szeretete nyilvánul meg nála. Művészeti elve a valóság-szemléleten alapuló magasabb művészeti áttétei nyújtása. Alkotó törekvései a realizmus jegyében bontakoznak ki, és a grafika területét részesítik előnyben.

A kiállítás egy sor akverellit, néhány olajfestményt, tollrajzot ölelt fel. A művész adott lakó- és munkahelyi körülményei miatt inkább a kisméretű képfelületekre kényszerül. A grafikai technikát ugyanis jobban tudja alkalmazni mozgékony, aktív életstílusához. Utazásai, hivatalos járása-kelése közben készült tanulmányait otthonában szervezi, érleli át igényes alkotásokká.

E kiállítás a maga színvonalassága mellett sem tükrözi, nem is tükrözheti Radics István sokoldalú alkotói munkásságát. A kiállított művek sorában

hiányoztak a művészre annyira jellemző sokszorosító grafikai eljárásokkal készült munkái, amelyekkel oly méltóan szerepelt a miskolci Országos Grafikai biennálén.

Művei — mint pl. két kiállított olajfestménye — expresszív erejükkel szinte szétfeszítik a kereteket. Átértékelt, áttranszponált tájképein pompásan kiérlelt konstruktív elemeket láthattunk, amelyeket a festő racionális kompozícióvá szerkesztett. Csendéletén a tárgyak szinte monumentális erővel, mélyre hangolt erőteljes színharmóniával jelentkeznek. Mélytűzű kolorizmusa egyébként jellemzője vízfestményeinek is. Itt a nógrádi vagy Balaton-környéki tájak, falurészletek és üdülőhelyek intenzív szín- és fényerővel, téri mélységükben ragyognak fel a sík felületen, jellemzőjük a hangulati elemek intenzivitása, de ugyanakkor intimizációja is. Bravuros tollrajzain a táji részletek intellektuális kiválogatásával, az egyszerűsége törekvés szinte végletes megjelenítésével találkozunk. A művész megtalálja a jelenség reális lényegét, magvát. Kevés vonalú akrokijain az egyszerűsítésnek Matiss-ra emlékeztető kultúráltságát fedezhetjük fel.

Radics István önálló művész-egyéni-ség, aki mélyrehatóan megfigyel, tanul, összegez, közvetlen előképeket azonban nem követ, nem válik epigonná. Eddigi eredményeit — szerényen — kezdeti